

**Beantwoording Nota van Inlichtingen 2 voor de Europese openbare aanbesteding voor
Ingenieursdiensten Energietransitie**

Gemeente Alkmaar
Unit: RO&E
Datum: 08-08-2025
Kenmerk: C5190

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
97	Aanbestedingsleidraad 1.5.1 - SROI	Kunt u bevestigen dat de SROI-verplichting betrekking heeft op de Nadere Overeenkomsten met een opdrachtwaarde hoger dan € 200.000 twee procent is? Of bedoelt u dat voor de gehele raamovereenkomst de SROI-invulling 2% is?	De 2% is van toepassing op de gehele Raamovereenkomst. De verklaring SROI, Bijlage 10, is met deze NvI 2 gewijzigd. Deze is inhoudelijk vrijwel hetzelfde maar is een geüpdate en nieuwe versie.
98	Bijlage 6 - SROI	Kunt u bevestigen dat het percentage voor SROI 2% is (zoals genoemd in de aanbestedingsleidraad 1.5.1), en niet 5% zoals in bijlage 6 beschreven staat?	Het percentage is 2%.
99	Aanbestedingsdocument "Scope, pagina 5"	Op welke wijze voorziet de gemeente in samenwerking met de opdrachtnemer? Heeft zijn een vast aanspraakpunt (ter goedkeuring van de Nadere offertes of wordt voorzien in periodieke afstemmingsmomenten, etc.)?	De governance is nog niet uitgewerkt en zal in goed overleg met de winnende Inschrijver worden vastgesteld.
100	Aanbestedingsdocument "Technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid , pagina 18"	Mogen meerdere projecten worden aangedragen voor KC2 om zo onze ervaringen in de verschillende fases aan te tonen?	Ja correct. Zie ook antwoord 110.
101	Aanbestedingsdocument - nadere opdrachten - pagina 5	Bij een Nadere uitvraag van de gemeente onder de ROVK, geldt er dan een aanbestedingsverplichting van de opdrachtnemer?	Opdrachtnemer dient de gevraagde werkzaamheden ook daadwerkelijk te kunnen leveren, waar nodig met gebruik van onderaanneming. Zie ook artikel 2.2 van de Raamovereenkomst. Zie verder antwoord 106.
102	Aanbestedingsdocument - subgunningscriterium 1	Verwacht de gemeente de vaardigheden en ervaring van het team in de 4 A4 over de aanpak of is er een mogelijkheid om CV's als bijlage mee te sturen?	Nee, niet akkoord. Zie ook antwoord 61 van de NvI 1.
103	PvE pagina 4	In het programma van eisen (blz 4) wordt benoemd dat bij een Nadere opdracht een duiding wordt gegeven van de werkzaamheden en de benodigde uren (en dus kosten) hiervoor, kunnen we daarmee uitgaan van een nadere opdracht op basis van een som bedrag?	Wij veronderstellen dat een som bedrag synoniem staat voor een vaste aanneemsom. Het is de wens om zoveel als mogelijk de opdracht duidelijk af te kaderen in uren maar wij kunnen ons ook voorstellen dat dit niet altijd kan (of niet gewenst is). Wij verwachten dan ook dat er ook offertes uitgevraagd zouden kunnen worden op basis van regie of nacalculatie (waar nodig met een maximumbudget). De wijze waarop de offerte door

			Opdrachtnemer moet worden ingediend zal worden opgenomen in de nadere offerte.
104	Nvl 69	In de reactie staat: "De noodzakelijke werkzaamheden dienen per opdracht te worden gespecificeerd" Op welke wijze worden de kosten voor algemene werkzaamheden voor de ROVK die niet binnen een Nadere Offerteaanvraag vallen (overleg, evaluatie, projectmanagement, contractmanagement, etc) vergoed?	U dient alle algemene kosten en winst en risico e.d. te verdisconteren in uw all-in uurtarieven. Wellicht dat het antwoord op vraag 69 wat verwarrend is. Kosten met betrekking tot het managen van de Raamovereenkomst kunnen in ieder geval niet worden opgenomen in de offertes op Nadere opdrachten.
105	DNR incl wijzigingen – bijlage 12: Punt 6 m.b.t. artikel 15 DNR	De geraamde waarde van de raamovereenkomst is volgens de publicatie 1,8 mio euro. Met de wijziging van artikel 15 lid 1 DNR in bijlage 12 wordt de aansprakelijkheid beperkt tot tot € 3.000.000,- per gebeurtenis en € 5.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de opdracht van kracht is. Gezien de geraamde waarde en het feit dat wordt gewerkt met nadere overeenkomsten (die een lagere waarde zullen vertegenwoordigen per stuk en waarvan gunning onzeker is) verzoeken wij u de aansprakelijkheidsbeperking anders in te richten, namelijk als volgt: "Per nadere overeenkomst is de aansprakelijkheid beperkt tot maximaal vier maal de hoogte van de opdrachtwaarde per gebeurtenis maar nooit meer dan 2.5 mio euro. De totale aansprakelijkheid onder de raamovereenkomst is geaggregeerd nooit meer dan 5 mio euro."	Niet akkoord. Punt 6 Bijlage 12- Aanvullende voorwaarden zal als volgt worden gewijzigd in de Raamovereenkomst worden opgenomen: de aansprakelijkheid is beperkt tot € 2.500.000, - per gebeurtenis en € 5.000.000, - per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de opdracht van kracht is. Zie verder antwoord 118.

106	Raamovereenkomst 2.2.	Artikel 2.2: dit artikel lijkt een aanbestedingsplicht in te houden voor de opdrachtnemer. Nu de opdrachtnemer moet aanbieden en dus ook de nadere overeenkomst gegund kan krijgen, brengt dit met zich mee dat deze personeel beschikbaar moet houden terwijl er volgens artikel 2.5 geen afnameplicht is aan de zijde van opdrachtgever gedurende de looptijd van de raamovereenkomst (en de nadere overeenkomsten daaronder). Dit is disproportioneel. Wij verzoeken u dan ook om te bevestigen dat er geen aanbestedingsplicht geldt dan wel een afnameverplichting in te stellen of te accepteren dat de planning van een nadere overeenkomst afhankelijk zal zijn van beschikbaarheid bij opdrachtnemer op het moment van de betreffende uitvraag	De reden dat Aanbestedende dienst een Raamovereenkomst wenst te sluiten is om direct opdrachten te kunnen verstrekken aan een (1) preferred supplier, en niet voortdurend de markt op moet. Wij verwachten dan ook van de Opdrachtnemer dat deze ons kan voorzien van de diensten zoals gevraagd in deze aanbesteding waar nodig met behulp van derden. Wij begrijpen uiteraard wel dat er een limiet is aan beschikbaarheid en zullen hier dan ook prudent mee omgaan. Zie verder blz.5 Nadere opdrachten: 'als de opdracht niet voldoende passend is' dat betekent ondermeer ook, niet binnen de gewenste tijd, 'dan zal die Nadere opdracht buiten de Raamovereenkomst geplaatst worden en uitgevraagd bij een derde'.
107	Nvl 4 - Aanpassing tarieven	"Paragraaf 2.3 van het aanbestedingsdocument met betrekking tot de maximale tarieven als ook de plafondprijs is daarmee gewijzigd." Kunt u bevestigen dat er geen nieuw aanbestedingsdocument is gepubliceerd bij de Nvl? Volgt er nog een aangepast document?	Dat klopt inderdaad. Dit document volgt ook niet. De Nota's van inlichtingen volstaan in deze. Alleen de Raamovereenkomst zal worden gewijzigd. Zie verder antwoord 47 van de Nvl1
108	Aanbestedingsdocument	U geeft aan dat onder deze uitvraag niet "uitvoering van het warmteprogramma" hoort. Veel van de genoemde werkzaamheden hangen nauw samen met het warmteprogramma. Wij verwachten dat het warmteprogramma ook op (wijk)onderzoeken voorsorteert die onder de huidige uitvraag beschreven werkzaamheden lijken te vallen. Kunt u meer helderheid geven welk type werkzaamheden en onderzoek u binnen deze en juist de andere uitvraag plaatst?	Er zullen in de scope van de aanbesteding voor het warmteprogramma geen werkzaamheden worden opgenomen die reeds in deze aanbesteding zijn opgenomen.

109	Tarieven	Wij zijn blij dat de bandbreedte van tarieven is verhoogt. Echter, de minimum tarieven zijn nog steeds dermate laag dat marktconforme tarieven leiden tot een minimaal aantal punten. Hiermee stelt de gemeente zich open voor "strategische inschrijvingen / absurd lage inschrijvingen / on-realistische prijzen / manipulatieve inschrijvingen", hetgeen u op pagina 11 van de uitvraag onwenselijk beschrijft. Bent u bereidt om ook de onderkant van de bandbreedte marktconform te maken, zodat u realistische prijzen kunt vergelijken? Wij verwijzen u hiervoor bijvoorbeeld naar vergelijkbare raamovereenkomsten van gemeenten voor soortgelijke dienstverlening die in de afgelopen jaren zijn aanbesteed.	Nee, niet akkoord. Daarvoor zijn meerdere redenen. 1. Wij achten de maximumtarieven hoog en de minimumtarieven laag maar wij zien deze tarieven niet als onrealistisch of abnormaal laag/hoog. Ook zien wij een inschrijving op de minimumtarieven niet als een strategische of manipulatieve inschrijving. De minimumtarieven zijn juist opgenomen om abnormaal lage en niet realistische inschrijvingen te voorkomen. 2. Er verandert met een verhoging van de minimumtarieven niets aan het beoordelingsmodel dat er een score is tussen de 0 -20 punten. En dus aan het feit dat een inschrijving op het maximum leidt tot een minimaal aantal punten en een inschrijving op het minimum het maximumaantal punten. Verder laat een doorrekening zien dat het verschil in punten bij een verhoging van de minimumtarieven met bijvoorbeeld 20% maar zeer minimaal is. 3. Het beoordelingsmodel is absoluut en niet relatief waardoor het voor partijen mogelijk blijft punten te scoren op prijs, ook als partijen op het minimum inschrijven. 4. De verhouding prijs - kwaliteit is 20%-80%.
110	Referentie-eis 2	Bij referentie-eis 2 vraagt u een referentie-opdracht tijdens de verschillende fases. Tegelijkertijd benoemd u verschillende thema's (warmte en energietrantie, en vastgoed van verschillende eigenaren, o.a. particulier. Ons inziens betreft de uitvoering en monitoringsfase van een project nooit/zelden tegelijkertijd de breedte van de gevraagde thema's, maar bijvoorbeeld een pand of groep panden binnen een project. Daarnaast is - behoudens maatschappelijk vastgoed - de gemeente zelden opdrachtgever in	Nee, niet akkoord. Met de uitvoerings – en monitoringsfase bedoelen wij dat de opdrachtnemer ook heeft toegezien op het resultaat van de kern van de adviesopdracht.

		deze fase als het gaat om vastgoed. Is opdrachtgever akkoord ook ander opdrachtgevers dan gemeente toe te staan bij deze referenties? Als dit niet mogelijk is, kunt u fases uitvoering en monitoring schrappen? Als dit niet mogelijk is, kunt u beter omschrijven wat u onder uitvoering en monitoring verstaat van particulier vastgoed waarbij gemeente opdrachtgever is?	
111	Aanbestedingsdocument	Met het beperkt aantal pagina's in combinatie met lettergrootte 11 denken wij dat het lastig is uw vragen voor bureaus voldoende diepgaand en onderscheidend te beantwoorden en daarmee voor u te beoordelen. Bent u bereidt de lettergrootte aan te passen naar 10? Of het aantal pagina's aan te passen naar 5 en 2 voor de gevraagde documenten?	Nee, niet akkoord. Wij delen uw ervaring niet dat het lastiger is om te beoordelen naarmate er minder ruimte is in A4. Zie verder ook antwoord 20 van de NvI1.
112	Kerncompetentie 2 (KC2)	Kerncompetentie 2 (KC2) vraagt om aantoonbare ervaring met het adviseren van een gemeentelijke opdrachtgever. Is het voldoende om deze ervaring aan te tonen met een referentie waarbij het om een bestuurlijk gelijksoortige opdrachtgever gaat en de gemeente ook aan tafel zat als een van de stakeholders?	Nee, niet akkoord. Zie verder antwoord 10.
113	Voorbeeld werkzaamheden binnen de scope	Kan er o.b.v. de scope (1.4.2 pag. 5) van de opdracht een concreet voorbeeld worden gegeven van de werkzaamheden en het detailniveau hiervan?	Door de verschillende schaalniveaus is het niet goed mogelijk om goede representatieve voorbeelden te geven die recht doen aan de scope op hoofdlijnen.

114	Bijlage 12 - Aanvullende voorwaarden met wijzigingen DNR 2011 Regio Noord Holland Noord	Artikel 46 lid 1: De naam van adviseur zal steeds door opdrachtgever worden vermeld op daarvoor in aanmerking komende documenten. Kan opdrachtgever aangeven hoe zij hiermee om wil gaan bij door opdrachtnemer vervaardigde documenten die door opdrachtgever gewijzigd worden (zoals omschreven in artikel 45 lid 5)?	Wij zullen dan in overleg treden over de voorgenomen wijziging. Als Opdrachtnemer deze kan onderschrijven kan de naam van de adviseur worden vermeld, en als niet dan nemen we in het document op dat dit een wijziging van de Opdrachtgever betreft.
115	Bijlage 12 - Aanvullende voorwaarden met wijzigingen DNR 2011 Regio Noord Holland Noord	Artikel 45: We willen graag alle (aanspraken op) intellectuele eigendomsrechten (in dit geval voornamelijk auteursrechten) met betrekking tot de resultaten van ons werk behouden. Wij kunnen en willen toekomstige intellectuele eigendomsrechten niet overdragen omdat de resultaten het product zijn van jarenlange opgebouwde kennis en ervaring van onze medewerkers waarin wij als bedrijf hebben geïnvesteerd. Het is ook niet in het belang van de klant om dit te eisen, omdat dit opdrachtnemers ervan zou kunnen weerhouden om innovatieve oplossingen te bieden. We zijn echter wel bereid om een niet-exclusieve en niet-overdraagbare gebruikerslicentie voor het project te verstrekken en stellen de volgende wijziging voor: "Alle intellectuele-eigendomsrechten in verband met, zonder beperking, softwarecodes, algoritmes, rapporten, tekeningen, specificaties, hoeveelheidsspecificaties, berekeningen en andere vergelijkbare documenten die door Adviseur uit hoofde van de Overeenkomst zijn opgesteld en verstrekt, behoren toe aan Adviseur. De Opdrachtgever wordt bij dezen een niet-exclusieve, herroepbare en niet-overdraagbare licentie verleend om de intellectuele-eigendomsrechten van Adviseur te kopiëren en te gebruiken voor het doel waarvoor de diensten worden geleverd uit hoofde van en in overeenstemming met de Overeenkomst, zonder het recht om deze rechten in sublicentie te geven". Is dit akkoord?	In aanvulling op nr. 11 m.b.t. artikel 45 Bijlage 12- Aanvullende voorwaarden zal in de Raamovereenkomst het volgende worden opgenomen. De Opdrachtgever wordt een niet-exclusieve, herroepbare en niet-overdraagbare licentie verleend om de intellectuele-eigendomsrechten van Adviseur te kopiëren en te gebruiken voor het doel waarvoor de diensten worden geleverd uit hoofde van en in overeenstemming met de Overeenkomst, zonder het recht om deze rechten in sublicentie te geven. Opdrachtgever wordt enkel eigenaar van de documenten, voor zover deze zijn opgesteld in het kader van de Opdracht.

116	Bijlage 12 - Aanvullende voorwaarden met wijzigingen DNR 2011 Regio Noord Holland Noord	Artikel 17: dient 'opdrachtnemer' hier niet 'opdrachtgever' te zijn? Indien zo nee, wie is dan de opdrachtnemer? Indien dit de Adviseur is, leest deze bepaling dubbelop. Personen die onder leiding en toezicht van de opdrachtgever zijn, vallen ook onder de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de opdrachtgever.	Eens, Opdrachtnemer en Opdrachtgever zijn aansprakelijk voor de hulppersonen die zij inschakelen.
117	Bijlage 12 - Aanvullende voorwaarden met wijzigingen DNR 2011 Regio Noord Holland Noord	Artikel 15: in de NvI is door de Gemeente niet aangegeven waarom er verschillende aansprakelijkheidsbepalingen naast elkaar bestaan. Gelet op de rangorde van artikel 2.3 van de ROK (zie ook vraag 44 van de NvI) prevaleert de ROK boven de DNR 2011. Dat houdt in dat de aansprakelijkheidsbepalingen van de ROK boven die van de DNR 2011 gaat en deze laatste in feite een lege huls (en daarmee dubbelop) is, nu de aansprakelijkheid reeds geregeld is en de DNR 2011 geen toegevoegde waarde meer heeft. Kan de Gemeente verduidelijken hoe zij dit ziet?	Artikel 8 van de Raamovereenkomst ziet op de eisen aan de aansprakelijkheidsverzekering. De titel van artikel 8 is wellicht wat verwarrend en zal daarom worden gewijzigd in: Eisen aansprakelijkheidsverzekering.
118	Bijlage 12 - Aanvullende voorwaarden met wijzigingen DNR 2011 Regio Noord Holland Noord	Artikel 15: de aansprakelijkheid staat in geen enkele verhouding tot de opdrachtsom(men) van de nog volgende Nadere Opdrachten. Bij een kleine opdrachtsom, bijvoorbeeld EUR 50.000,- is een aansprakelijkheid van EUR 3 MLN per gebeurtenis met een maximum van EUR 5 MLN onredelijk en buitenproportioneel. Dat zou bij 50.000,- een factor 100X betekenen ten aanzien van de maximale aansprakelijkheid per Nadere Opdracht, hetgeen onredelijk is om van de aanbestedende dienst te vergen. Wij stellen voor dat - in lijn met de DNR 2011 en de Gids Proportionaliteit - de aansprakelijkheid per Nadere Opdracht wordt beperkt tot driemaal de opdrachtsom met een maximum van 1,5 MLN. Inschrijvende partijen zijn anders genoodzaakt deze risico's prijzen. Indien de Gemeente hier niet mee akkoord kan gaan, kan zij motiveren waarom zij deze beperking redelijk acht per Nadere Opdracht?	Het risico dat de Opdrachtgever loopt bij een verkeerd advies is vele malen groter dan de opdrachtsom en is bovendien verzekeraar. Wij wijzen u op art. 6:109 BW. In voorkomende gevallen zullen wij bezien of een claim redelijk en proportioneel is. Als dat niet is geval is, kan er worden gematigd.

119	Bijlage 12 - Aanvullende voorwaarden met wijzigingen DNR 2011 Regio Noord Holland Noord	Artikel 15: graag sluiten wij aan bij de originele bepaling van artikel 15 lid 1 met betrekking tot directe schade. Alle schade is zeer breed gedefinieerd en zo valt onder dit begrip ook schade die onvoorzienbaar en onwenselijk is voor de aanbestedende dienst (waardoor deze geen risicoafweging kan maken en vergroot bovendien op onredelijke wijze zijn risicoprofiel) dan wel in een te ver verwijderd verband staat. Kan de gemeente motiveren waarom zij voor deze bewoordingen heeft gekozen in plaats van de originele tekst van de DNR 2011?	Niet akkoord, Opdrachtgever wil alle schade kunnen verhalen die in een niet te ver verwijderd causaal verband staat met een toerekenbare tekortkoming van de Opdrachtnemer.
120	Bijlage 12 - Aanvullende voorwaarden met wijzigingen DNR 2011 Regio Noord Holland Noord	Artikel 14: kan de gemeente bevestigen dat de Adviseur tegenbewijs kan leveren indien de opdrachtgever het tegendeel 'aantoont'? Kan de gemeente tevens bevestigen dat het gaat om een 'toerekenbare' tekortkoming zoals genoemd in lid 1?	Dat kunnen wij bevestigen.
121	Nvl, vraag 69	Vraag 69: Zoals aangegeven maken opdrachtnemers ook noodzakelijke, algemene kosten voor een raamovereenkomst als omschreven in deze uitvraag. Met een dergelijke omvang van de raamovereenkomst zijn deze kosten niet altijd direct te herleiden tot één specifieke nadere opdracht. Denk aan voortgangsoverleggen, projectmanagement en administratie. Uit uw antwoord maken wij op dat deze kosten via de verschillende nadere overeenkomsten verrekend kunnen worden. Dit lijkt ons in de praktijk lastig werkbaar. Kan er na gunning ook een nadere overeenkomst afgesloten worden t.b.v. algemeen contractmanagement, zoals gebruikelijk bij raamovereenkomsten van deze omvang?	Zie antwoord vraag 104.

122	Nvl, vraag 44	Vraag 44: Verzekeringen en aansprakelijkheid zijn twee verschillende zaken. Wij zijn afdoende verzekerd en kunnen daar bewijzen voor overleggen. Dat staat los van het feit dat wij als ingenieursbureau onze aansprakelijkheid tot een redelijk bedrag wensen te beperken. Het is belangrijk dat de maximale aansprakelijkheid van de opdracht in verhouding staat met de waarde van de opdracht en de daaraan gerelateerde werkzaamheden. Beroepsaansprakelijkheidsverzekeraars verwachten van hun verzekerden (lees: ingenieursbureaus) dat de contractueel over een te komen aansprakelijkheidsbeperking proportioneel is. In het kader daarvan stellen wij voor om artikel 8.3 van de ROK te vervangen door artikel 14 van de DNR 2011, met daarbij de wijziging op de DNR 2011 dat per Nadere Opdracht de aansprakelijkheid is beperkt tot driemaal de opdrachtsom met een maximum van € 1 MLN. Indien de Gemeente hier niet akkoord mee kan gaan, kan zij motiveren waarom niet?	Art. 8 van de ROK gaat over de eisen die wij stellen aan de verzekering, en niet over de beperking van aansprakelijkheid. Zie verder het antwoord op vraag 118
123	Bijlage 6 - Social Return On Investment	Bedrijven die voldoen aan trede 2 en 3 van de PSO hebben reeds voldaan aan hun SROI-verplichting. Bedrijven die voldoen aan de aspirant trede en trede 1 zijn ook al serieus met SROI bezig. Kan voor deze bedrijven een korting op de SROI-verplichting van 2% worden gegeven (bijvoorbeeld 1%)?	Nee, niet akkoord.
124	Aansprakelijkheid	Hoofdstuk 6 – artikel 15 – omvang van de schadevergoeding. Rekening houdend met de aard en omvang van de werkzaamheden, de mogelijke opdrachtwaarde en de mogelijke risico's achten wij de hierin genoemde maximale aansprakelijkheidsbedragen niet proportioneel. De aansprakelijkheid dient in redelijke verhouding te staan tot de opdracht (som) en de aard van de werkzaamheden zoals beschreven en uitgevraagd door de Gemeente. Voor ons en andere (grote) advies-/ingenieursbureaus zijn deze aspecten noodzakelijk om projecten verzekeraar te houden. Graag stellen wij voor om een	Zie antwoord vraag 105 en 118.

		redelijke aansprakelijkheidsbepaling te hanteren waarbij – conform hetgeen gebruikelijk in de branche (DNR 2011, de Gids Proportionaliteit en Advies 331 van de Commissie van Aanbestedingsexperts) – de aansprakelijkheid beperkt wordt tot driemaal de opdrachtsom met een maximum van € 2.500.000,- . Dit sluit onzes inziens beter aan wat er gevraagd wordt binnen deze opdracht. Kunt u hiermee instemmen? Indien zo nee, kunt u aangeven waarom niet?	
125		Hoewel wij uw aanpassing ten aanzien van de algemene voorwaarden waarderen, merken wij op dat de voorgestelde invulling van de aansprakelijkheidslimiet onzes inziens leidt tot disproportionaliteit. In de aanvullende voorwaarden DNR 2011 Regio Noord-Holland Noord is bepaald dat de aansprakelijkheid per opdracht is gemaximeerd op € 3.000.000 per gebeurtenis en € 5.000.000 per contractjaar. Deze limieten gelden per nadere overeenkomst, terwijl de omvang van dergelijke opdrachten naar verwachting in veel gevallen aanzienlijk lager zal zijn dan de genoemde bedragen. Een standaardlimiet van € 3.000.000 per gebeurtenis zal daardoor in veel gevallen leiden tot een disproporzionele aansprakelijkheid, die niet in redelijke verhouding staat tot de opdrachtwaarde. Stel: de contractant en u sluiten een nadere overeenkomst af met een financiële omvang van € 100.000. In dat geval wordt de contractant op grond van de huidige bepalingen geconfronteerd met een maximale aansprakelijkheid van dertig keer de opdrachtwaarde per gebeurtenis. Dat achten wij niet proportioneel. Aansprakelijkheid wordt in de branche daarom doorgaans gerelateerd aan de opdrachtwaarde. Dit volgt ook uit voorschrift 3.9 D van de Gids Proportionaliteit. Wij stellen daarom voor om de aansprakelijkheid per nadere overeenkomst te beperken tot maximaal vijfmaal de opdrachtwaarde per gebeurtenis,	Zie antwoord vraag 105 en 118.

		met een maximum van € 3.000.000 per contractjaar. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis. Kunt u instemmen met dit voorstel? Indien dat niet het geval is, ontvangen wij graag een inhoudelijke toelichting op de redenen waarom u afwijkt van de in de Gids Proportionaliteit opgenomen uitgangspunten ten aanzien van aansprakelijkheid.	
126		Op grond van artikel 45 van de 'Aanvullende voorwaarden met wijzigingen DNR 2011 Regio Noord-Holland Noord' komen de intellectuele eigendomsrechten bij de opdrachtgever te berusten. Conform de Auteurswet ligt het intellectuele eigendom echter in beginsel bij de opdrachtnemer, als maker van het werk. Dit uitgangspunt wordt ook gevolgd in de standaard DNR 2011. Binnen de ingenieursbranche zijn intellectuele eigendomsrechten van grote waarde voor de continuïteit en bedrijfsvoering van bureaus als het onze. Ons verdienmodel is voor een deel ook gebaseerd op het ontwikkelen en hergebruiken van innovatieve oplossingen. Een generieke overdracht van IE-rechten aan de opdrachtgever – zoals nu in artikel 45 is opgenomen – maakt het voor ons in de praktijk onaantrekkelijk of zelfs onwenselijk om innovatieve methoden of technieken toe te passen in uitvoering van onze diensten. Dit zou innovatie dus juist tegen kunnen werken, wat naar ons gevoel niet strookt met uw bedoeling om tot hoogwaardige en toekomstgerichte oplossingen te komen. Wij begrijpen uiteraard dat u wilt voorkomen dat u als opdrachtgever in een afhankelijke positie komt te verkeren. Om dit te borgen is het echter niet nodig dat de IE-rechten bij u komen te berusten; een uitgebreid gebruiksrecht volstaat. Daarbij geldt vanzelfsprekend dat alle opgeleverde documenten uw eigendom worden en door u mogen worden gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn vervaardigd. Deze	Zie antwoord vraag 115.

		benadering wordt ook onderschreven in paragraaf 3.9.1.2 van de Gids Proportionaliteit, waarin expliciet wordt aangegeven dat IE-rechten in beginsel bij de opdrachtnemer blijven. Bent u bereid om artikel 45 van de aanvullende voorwaarden te laten vervallen, en in plaats daarvan overeen te komen dat de opdrachtgever een ruim gebruiksrecht verkrijgt en eigenaar wordt van de documenten, voor zover deze zijn opgesteld in het kader van de opdracht?	
127		Kunt u (indicatief) de verdeling aangeven in verwachte omvang (in euro's of percentage) van het totale budget per item van de genoemde werkzaamheden (bulletlijst)?	Bij de start van de Raamovereenkomst zal de Opdrachtgever de winnende Inschrijver hierover in meer detail kunnen informeren.
128		Kunt u een korte beschrijving geven van de scope van projecten die u verwacht onder dit contract? Bijvoorbeeld reeds eerder uitgevoerde projecten die lijken op wat we kunnen verwachten in dit raamcontract?	Zie antwoord 113. Bij de start van de Raamovereenkomst zal de Opdrachtgever de winnende Inschrijver hierover in meer detail kunnen informeren.
129		a. U heeft de maximumtarieven opgehoogd en de minimumtarieven vergelijkbaar gehouden. U heeft de beoordelingsmethode waarin het tarief volledig het prijscriterium bepaalt gelijk gehouden. Partijen die een hoger marktconform tarief hanteren krijgen nihil punten. Dit biedt in onze ogen nog steeds ruimte tot strategische niet marktconforme inschrijvingen, waardoor het risico groot is dat u een kwalitatief onvoldoende dienstverlening tegemoet kunt zien of bovengemiddelde urenramingen per project. Wij verzoeken u de minimumtarieven marktconform te maken en deze vergelijkbaar op te hogen aan de verhoging die u heeft toegepast op de maximumtarieven.	Zie antwoord vraag 109.